

IX. DE OPENBARE NUTSVOORZIENINGEN EN HYGIENE

Openbare nutsvoorzieningen.

Zowel in de werkgroep Wonen als in de werkgroep Landbouw is gesproken over de openbare nutsvoorzieningen. Op dit terrein werden verschillende tekorten gesignaleerd.

1. Electriciteit. Ten aanzien hiervan is er een achterstand, al zijn op verschillende punten op korte termijn verbeteringen te verwachten.

In de werkgroep Landbouw wordt geconstateerd dat op het zand nog verschillende bedrijven niet zijn aangesloten op het electriciteitsnet.

Deze boerderijen zijn gelegen aan de Kalkamperweg en in de omgeving van het Zwanemeer.

In Nieuwediep hebben de Wildervankseweg en in Bonnerveen de Hunzeweg nog geen electriciteit. Het gaat hier om $\pm$ 8 bedrijven. Een ander euvel in Nieuwediep en met name aan de oostzijde van deze buurtschap, evenals aan het achtereinde van de Kopweg en Bonnerveen, is de ontoereikende krachtstroomvoorziening. Het toenemende gebruik van elektrische apparaten en motoren wordt thans een te zware belasting voor het net. Dit euvel wordt ook in de werkgroep Wonen naar voren gebracht. Het is daarom dringend gewenst dat er op de knelpunten een transformator wordt geplaatst.

De bovengrondse leidingen geven ook aanleiding tot klachten in de bovengenoemde werkgroepen. In de huidige situatie wordt vooral bij slecht weer de stroomtoevoer geregeld gestoord als gevolg van het omvallen der electriciteitspalen. Deze staan nl. in een slappe veenbodem.

De werkgroep Landbouw bepleit daarom vervanging van het bovengrondse net door ondergrondse kabels.

2. Straatverlichting. Naar de mening van de werkgroep Wonen laat de straatverlichting in verschillende delen van de gemeente (b. v. Nieuwediep) veel te wensen over.
3. Waterleiding. Aangenomen kan worden dat binnen 2 jaar alle woningen zullen worden aangesloten. De gegroepeerde woningcomplexen zijn reeds vrijwel allen aangesloten. De verspreide bebouwing blijft hierbij ten achter. In dit verband is door de werkgroep Landbouw genoemd de Kalkamperweg en het Bonnerveld.
4. Riolering. Bij het toenemende verbruik van water (wastafels, douches, enz.) komen de gebreken aan de riolering steeds duidelijker naar voren.

Door de nieuwbouw wordt de zaak nog ernstiger. Het gaat hier om een kostbare zaak, welke de gemeente niet alleen zal kunnen financieren.

Vermoedelijk zullen ook de direct-belanghebbenden hierin moeten bijdragen. Aldus de mening van de werkgroep Wonen.

De werkgroep Landbouw wil er met klem op wijzen dat het haar vaste mening is dat riolering gelijktijdig dient te worden aangelegd bij aansluiting op het waterleidingnet. Op het zandgedeelte van de gemeente is dit nog niet gebeurd, behalve voor de kom van het dorp Gieten, terwijl in Gieterveen - met uitzondering van Broek - de riolering ook geheel en al ontbreekt. Als gevolg hiervan missen verschillende boerderijen waterspoeling in de w. c.; vooral bij de bedrijven die geen gierkelders hebben.

In dit verband bepleit de werkgroep met nadruk aansluiting van alle bebouwde percelen op de riolering.

Openbare hygiëne.

Met de openbare hygiëne heeft zich de werkgroep Gezondheidszorg bezig gehouden

en zij verstaat hieronder: "Alle verwijdering van afval in de ruimste zin van het woord". In dit verband hebben vooral de volgende onderwerpen de aandacht genoten.

1. De vuilophaaldienst voldoet in het hoofddorp Gieten niet aan de eisen. De werkgroep meent, dat voorlopig een afgesloten vuilniswagen een minimum vereiste is. Later zal gestreefd moeten worden naar een systeem met uniforme vuilnisemmers. Op Gieterveen en Nieuwediep bestaat dat reeds.
2. De bestrijding van de waterverontreiniging zal pas in een effectief stadium komen met de komst van de riolering. De uitvoering van de rioleringsplannen en de bouw van een rioolzuiveringsinstallatie worden door technische en financiële problemen bij de betrokken overheidsorganen opgehouden.
3. De rattenbestrijding kan het effectiefste worden aangepakt door een zo goed mogelijke openbare hygiëne. Daaraan mankeert nog wel eens wat, in het bijzonder op en bij de boerenerven. Hieraan kan alleen door intensieve voorlichting (o. a. via de landbouworganisaties en vrouwenverenigingen) en door strenge verbodsbepalingen (met toezicht op naleving) voor vuilstorten e. d. iets worden gedaan.